

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขในการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลสันป่าตอง อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

1. ประชากร ได้แก่ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในเขตพื้นที่ตำบลสันป่าตอง จำนวน 113 คน จาก 12 หมู่บ้าน (ทะเบียนรายชื่ออาสาสมัครสาธารณสุข, 2554 : 1)
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในเขตพื้นที่ตำบลสันป่าตอง โดยคัดมาจากรายชื่อของจำนวนหมู่บ้าน จำนวน 58 คน จาก 6 หมู่บ้าน (ทะเบียนรายชื่ออาสาสมัครสาธารณสุข, 2554 : 1)

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

หมู่ที่	จำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
1	12
2	10
3	10
4	10
5	9
6	7

หมู่ที่	จำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
รวม	58

ที่มา : ทะเบียนรายชื่ออาสาสมัครสาธารณสุข, 2554 : 1

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. ลักษณะของเครื่องมือ

การศึกษานี้ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาทำขึ้น โดยศึกษาจากเอกสาร ตำรา หรือผลงานวิจัยต่างๆที่มีลักษณะเดียวกันหรือใกล้เคียงกันและกรอบแนวคิดเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาและขอบเขตการศึกษา โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามขององค์การบริหารส่วนตำบลสันป่าตอง อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม เป็นแบบสอบถามรายการ (Check Lists) จำนวน 1 ข้อ ได้แก่ หมู่บ้าน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลในการวัดระดับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขในการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลสันป่าตอง อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขในการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลสันป่าตอง อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม

2. การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาดำเนินการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและงานศึกษาต่าง ๆ เกี่ยวกับทฤษฎีแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขในการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลสันป่าตอง อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม

2.2 กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขในการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลสันป่าตอง อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม โดยแยกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการมีส่วนร่วมใน

การค้นหาคำปัญหาและสาเหตุของปัญหา ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม ด้านการมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน (เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง, 2549 : 41)

2.3 สร้างแบบสอบถามและนำร่างแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตรวจสอบ แก้ไขเสนอแนะ ปรับปรุง เพื่อความเหมาะสม และความถูกต้องของแบบสอบถาม

2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามข้อ 3.1.3 เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ โดยการหาค่า IOC (Item of Congruence) ผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

2.4.1 นางไข่มุก พรหมพันใจ วุฒิการศึกษา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐศาสตร์ ตำแหน่ง หัวหน้าส่วนการคลัง องค์การบริหารส่วนตำบลสันป่าตอง อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้าน โครงสร้างและเนื้อหา

2.4.2 นางศุภรัตน์ บัวหลวง วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต สาขา การวัดผลการศึกษาดำรงครู โรงเรียนเมืองน้อยวิทยา ต.เมืองน้อย อ.ธวัชบุรี จ.ร้อยเอ็ด เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดผล ประเมินผล

2.4.3 นางวันนา พลสอน วุฒิการศึกษา ปริญญาโท วิชาเอก ภาษาไทย ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษา

2.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขของผู้ทรงคุณวุฒิไปปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนอคณะกรรมการควบคุมการศึกษาค้นคว้าอิสระ ตรวจสอบพิจารณาอีกครั้งแล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน ซึ่งผู้ศึกษา ได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเรือ อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามมาหาความเชื่อมั่น โดยได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .23-.85 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับที่ระดับ .95

2.6 นำแบบสอบถามที่ได้รับแก้ไขจากการแนะนำของคณะกรรมการควบคุมการค้นคว้าอิสระ ครั้งที่ 2 แล้วมาพิมพ์ปรับปรุงเป็นแบบสอบถามขึ้นใหม่

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้ศึกษาทำหนังสือถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสันป่าตอง เพื่อขอความร่วมมือและประสานงานในการเก็บรวบรวมข้อมูล ก่อนที่ผู้ศึกษาจะเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

2. ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้ศึกษาเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ใช้แบบสอบถามจำนวน 58 ฉบับ นำไปหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสันป่าตอง เป็นเวลา 2 สัปดาห์ จึงจะเดินทางไปเก็บแบบสอบถามดังกล่าวอีกครั้งหนึ่ง

3. ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามให้ครบสมบูรณ์

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้ศึกษาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้นจึงนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

2. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติเชิงพรรณนา ใช้ค่าความถี่ และร้อยละเพื่ออธิบายสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

3. การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขในการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพ ในระดับพื้นที่ : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสันป่าตอง อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม โดยกำหนดให้คะแนนแบบสอบถามตามเกณฑ์ คะแนน 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 101)

ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมมาก	ให้คะแนน 4 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง	ให้คะแนน 3 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมน้อย	ให้คะแนน 2 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด	ให้คะแนน 1 คะแนน

4. นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อแปรความหมายของคะแนน โดยกำหนดเกณฑ์เฉลี่ยของกลุ่ม ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 100)

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51-5.00 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51-4.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมมาก

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.51-3.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.51-2.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมน้อย

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00-1.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

5. การวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขในการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพ ในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสันป่าตอง อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามหมู่บ้าน ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

6. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขในการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพ ในระดับพื้นที่ : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสันป่าตอง อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้การแจกแจงความถี่ แล้วนำเสนอด้วยการพรรณนาความ

สถิติที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษานี้ผู้ศึกษาได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.1 การหาค่า IOC (Item of Congruence)

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนข้อคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.2 ค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Item total Correlation) ค่าอำนาจ

จำแนกรายข้อ ค่าประสิทธิภาพในการจำแนกคุณลักษณะผู้ตอบแบบสอบถามคะแนนสูงกับผู้ตอบแบบสอบถามคะแนนต่ำ (ไพศาล วรคำ, 2555 : 327)

$$r_{xy} = \frac{n \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{\left\{ n \sum X^2 - (\sum X)^2 \right\} \left\{ n \sum Y^2 - (\sum Y)^2 \right\}}}$$

r_{xy} แทน เป็นสัมประสิทธิ์อย่างง่ายของเพียร์สัน

X แทน เป็นคะแนนของข้อมูลชุดแรก

Y แทน เป็นคะแนนของข้อมูลชุดหลัง

n แทน เป็นกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ค่าความน่าเชื่อถือ หรือ ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าทั้งฉบับ (ไพศาล วรรคำ, 2555 : 282)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

k แทน จำนวนข้อคำถาม

S_i^2 แทน ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนข้อที่ i

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม t

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) (ไพศาล วรรคำ, 2555 : 279)

$$\text{จากสูตร } P = \frac{f \times 100}{N}$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าความถี่ (Frequency)

2.3 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) คำนวณจากสูตร ดังนี้ (ไพศาล วรรค้ำ, 2555 : 280)

$$\text{จากสูตร} \quad \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

2.4 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (ไพศาล วรรค้ำ, 2551 :

281)

$$\text{จากสูตร S.D.} = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N - 1}}$$

เมื่อ S.D แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละตัว

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

\sum แทน ผลรวม

2.5 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขในการ
ดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลสันป่าตอง อำเภอนาเชือก
จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามหมู่บ้าน ใช้การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (ANOVA)
และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ตามวิธีของ LSD (Least Significant Difference)